

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תכנון שירותי בריאות והערכתם - 98804

תאריך עדכון אחרון 18-11-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: בריאות הציבור ורפואה קהילתית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אבי ישראלי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: avii@Hadassah.org.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס בתכנון והערכת בריאות הוא קורס אינטגרטיבי, שנועד לחבר בין התכנים האקדמיים של תכנון והערכה של שירותי בריאות לבין חיי המעשה והבעיות בהן מתלבטת ועוסקת מערכת הבריאות בישראל. הקורס נועד להרחיב את הידע וההבנה של הסטודנטים בנושאים שנלמדו במגמת המינהל בשנה הראשונה, ולתת כלים להתמודדות עם תכנון, ארגון, ניהול והערכת שירותי בריאות במערכת הבריאות הישראלית, תוך שימת דגש על גיבוש מדיניות ציבורית והערכת המדיניות והביצוע. הקורס יתבסס, בין השאר, על ניתוח אירועים ותוכניות של מערכת הבריאות בישראל וכן גם של מערכות בריאות בעולם. הקורס יתבסס על ידע בסיסי מוקדם של הסטודנטים בתחומים הבאים:

- א. יסודות בארגון שירותי בריאות: מבוא למערכות בריאות, סיווג מערכות בריאות.
- ב. יסודות בתכנון שירותי בריאות: מושגי יסוד, מודלים, שיטות להערכת צרכים ודגמים לתכנון.
- ג. יסודות בהערכת שירותי בריאות: מושגי יסוד בהערכה, מודלים ושיטות להערכה.
- ד. יסודות בכלכלת בריאות.

הקורס מיועד בעיקר לסטודנטים שהשלימו חובותיהם לקורסים הנ"ל. יחד עם זאת, גם סטודנטים אחרים יכולים להשתתף בקורס, בתנאי שישלימו בהנחיית המרצים בקורס והספרות המקצועית את החומר הרלוונטי. הקורס הנו חובה לסטודנטים במגמת מינהל וכלכלת בריאות, ואלקטיבי לשאר הסטודנטים בבית ספר לבריאות הציבור. בשל מטלות הקורס, מספר המשתתפים בו מוגבל.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להקנות למשתתפים הכירות יסודית עם גישות שונות לתכנון, ניהול והערכת שירותי בריאות
2. ליישם גישות אלו לתחום של האשפוז הכללי בתוך מערכת הבריאות כולל: קביעת מדיניות אשפוז, רגולציה, משילות, תגמול, כוח אדם ובקרת איכות
3. להציג גישות לעשיית השוואות בין מערכות בריאות שונות ולהפקת לקחים באופן מושכל מדוגמאות ממערכות בריאות ואשפוז בעולם
4. לעסוק בניתוח חלופות וגיבוש מדיניות לגבי סוגיות נבחרות בתחום של תכנון, ניהול, והערכת מערכת האשפוז הכללי בישראל

1. לשיים גישות בתכנון ניהול וההערכה בתחום מערכת הבריאות ובריאות הציבור
2. לתאר את מערכת הבריאות והאשפוז בישראל ולזהות את הסוגיות העומדות על הפרק במערכות אלו
3. לנחת בעיית מדיניות וניהול במערכת הבריאות, לגבש חלופות, להשוות ביניהם ולתכנן יישום מדיניות נבחרת
4. לזהות את בעלי העניין ומקורות המידע הרלבנטיים לניתוח מדיניות, תכנון, ניהול והערכת שירותי בריאות
5. לעשות שימוש מושכל מלקחים מהספרות על מערכות בריאות בישראל ובעולם לצורך תכנון, ניהול

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
מבוא לתכנון אסטרטגי במערכות בריאות

2. מבוא לניתוח מדיניות (אדון, בין היתר, בחלופות למערכת האשפוז כמו תכנון אזורי מול שוק וחופש בחירה או בחירה על ידי הקופות)
קריאות חובה:

Bardach E (2010) The Eightfold Path to Policy Analysis

McKee M, Healy J (2002) The Role and Function of Hospitals, chapter four in Hospitals in a Changing Europe. World Health Organization, European Observatory on Health Care Systems.

3. מודלים כלכליים במערכות בריאות (נדבר פה על שימוש בתמריצים כלכליים וכלכלה התנהגותית וכו)
קריאת חובה:

Roland M (2004) Linking Physicians' Pay to Quality of Care- A Major Experiment in the United Kingdom. NEJM 351:14 1448-1454
Chapter from Bin Nun Magnesi book on P4P

4. תכנון תקציבי (נוכל לדון למשל, בבעייתיות של עדכון עלות סל השירותים וכיצד זה משפיע על תקציבי בתי החולים)

קריאת חובה:

Wildavsky A (1967) The Politics of the Budgetary Process
מאמר בעברית על תקציב מערכת הבריאות הקופות ובתי חולים

5. תחרות (נדון לדוגמא בהתנהגות התחרותית במערכת האשפוז בישראל)
קריאת חובה

Rivers PA, Glovers SH (2008) Health care competition, strategic mission, and patient satisfaction: research model and proposition Journal of Health Organization Management 22:6 627-41

נעמתי ל (2013) התנהגות אסטרטגית של בתי חולים ציבוריים בישראל.

6. הערכה: מדידת איכות הטיפול (נוכל לדון בתכניות של מדדי איכות בקופות ובבתי החולים)
קריאת חובה:

Farmer SA, Black B, Bonow RO (2013) Tension Between Quality Measurement, Public Quality Reporting, and Pay for Performance. JAMA 309:4 349-350.

7. תכנון מערך האשפוז (נוכל לדון בין היתר בחלופות: למשל יותר טיפול בקהילה)
קריאת חובה

פרסום של ה OECD על בתי חולים ומספר מיטות במדינות באירופה
מאמר על מחסור במיטות בישראל

8. תכנון ניהול והערכה של תהליכי שנוי (נוכל לדון למשל על העברת יותר אחריות לאחיות,
TEAMWORK, CHECKLISTS) (וכו)

קריאת חובה

פרק על שנוי מהספר של שורטל

Tucker AL, Singer SJ, Hayes JE, Falwell A (2008) Front-line Staff Perspectives on Opportunities for Improving the Safety and Efficiency of Hospital Work Systems. Health Research and Educational Trust

Gawande A (2010) The Checklist Manifesto

9. ניהול משברים (לא בטוח איזה ספרות, אבל פה אתה יכול לתת דוגמאות מהמתרחש בהדסה)

10. משילות במערכות בריאות (נוכל לדבר על תאגידי הבריאות וכל מה שכתבנו בפרק, אבל גם על נשות הדסה)

קריאת חובה

Chinitz D, Israeli A (2011) Hospital Governance in Israel, chapter 8 in Saltman R, Duran A, and Dubois H (eds) Governing Public Hospitals. World Health Organization, European Observatory on Health Care Systems.

11. תיאום בין ארגוני ובעלי עניין במערכות בריאות (נוכל לדבר על הבעיות בתיאום עם הקהילה, חלוקה במערכות ממוחשבות, כפילויות בין מרפאות אמבולטוריות וקהילה וכו)
קריאת חובה

A Note on Mapping: Understanding Who Can Influence Your Success
Rodak S (2013) Why Every Hospital Can't Manage Population Health and Why That's OK

Ferns TG (2013) Building and Accountable Care Organization. HBR Blog .
12. טיפול ביעדים מרובים (תוכל לדבר למשל על מקום ההוראה וההנחיה של רפואנים בהדסה)
קריאת חובה:

פרק משורטל על יעדים של ארגוני בריאות
מאמר על HOSPITALS TEACHING

13. קריטריונים להערכת מדיניות בריאות (נוכל לדבר על אי שוויון שר"פ וכו)
קריאה חובה:

Berwick DM, Nolan TW, Whittington J (2008) The Triple Aim: Care, Health and Cost. Health Affairs 27:3 759-769

14. 1 הצגות סטודנטים

חומר חובה לקריאה:
Bardach E (2010) The Eightfold Path for Policy Analysis.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: